

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **M. H.**, narozený dne xxx
státní příslušnost Ukrajina

zastoupený zmocněncem Mgr. Miroslavem Kalousem
adresou pro doručování Opletalova 921/6, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č. j. OAM-1906-16/ZR-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č. j. OAM-1906-16/ZR-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušil platnost povolení k trvalému pobytu. Žalovaný zároveň stanovil žalobci lhůtu k vycestování z území 60 dnů od nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

II. Žalobní body

2. Žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dle něhož správní orgány šetří práva nabytá

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Podle § 3 správního řádu správní orgán podstupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

3. Žalobce žije na území České republiky (dále jen „ČR“) od roku 1994. Vytvořil si na území dostatečné společenské a kulturní zázemí a má zde i závazky vyplývající z jeho povinností vůči orgánům sociálního a důchodového zabezpečení a orgánům spravujícím daně a poplatky. Žalovaný při hodnocení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nevyjmenoval všechny jeho rodinné příslušníky, když opomněl, že má na území také sestru, narozenou roku xxx, která má povolení k trvalému pobytu na území ČR. Žalovaný tedy nezjistil stav věci dostatečně. Žalobce má na území ČR několik rodinných příslušníků, kteří rovněž mají povolení k trvalému pobytu, nebo jsou občané ČR. Žalovaný nedostatečně vyhodnotil dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
4. Žalovaný hodnotil především nebezpečnost žalobce pro společnost a zcela formálně vyjmenoval rodinné příslušníky žalobce. Uvádí jako rodinného příslušníka bratra, který má podanou žádost o povolení k přechodnému pobytu. Neuvádí však, že tuto žádost bratr žalobce podal v roce 2015, přičemž o ní doposud nebylo rozhodnuto. Žalobce musí bratra z tohoto důvodu finančně podporovat. Také dcera žalobce, narozená roku xxx, státní příslušnost ČR, je dlouhodobě podporována žalobcem, neboť není schopna sama splácet hypoteční úvěr na bytovou jednotku. Po vycestování by žalobce neměl možnost vzhledem k válečné situaci na území Ukrajiny dceru ani bratra podporovat.
5. Žalobce nesouhlasí s výkladem pojmu „závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých“. Ohrožení pod vlivem návykové látky je trestným činem. Žalobce však nikoho neohrozil na životě a nepůsobil nikomu škodu, kdy vzhledem k podmíněnému upuštění od zákazu trestu řízení motorových vozidel je jeho trestnost a závažnost značně snížena, takovým jednáním neohrožuje ani bezpečnost státu. Trest zákazu řízení motorových vozidel, který byl žalobci uložen, bude brzy vykonán. Také uplyne zkušební doba a na žalobce bude možno nahlédnout jako na osobu, která se osvědčila, neboť svého činu jistě litoval a svým chováním osvědčil, že trest mu nemusí být nadále evidován v rejstříku trestů.
6. Nepřípustné je stanovit dobu vycestování z území do 60 dnů, kdy žalovaný ví o válečném konfliktu probíhajícím na Ukrajině. Žalovaný přitom v jiných rozhodnutích o správním vyhoštění státních příslušníků Ukrajiny vydává stanoviska o tom, že jejich vycestování na území Ukrajiny není možné. V případě vycestování žalobce však žalovaný shledal jeho vycestování na území Ukrajiny možným, neboť pochází z oblasti, kde neprobíhají válečné operace. Informace o možnosti podání žádosti o jiný pobytový titul z území Ukrajiny je také zavádějící, neboť předpokladem kladného vyřízení takové žádosti je bezúhonnost. Je tedy zjevné, že je nesmyslné takovou žádost podávat, neboť jí nebude ze strany žalovaného vyhověno.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce byl opakovaně odsouzený za spáchání úmyslného trestného činu, což vedlo k zahájení řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalobce si musel být vědom, že jeho jednání bude mít důsledky i v rovině cizineckého práva. Právní řád ČR nezakotvuje právo cizince na pobyt na území ČR.
8. Žalovaný dále uvedl, že podle aktuálního opisu z Rejstříku trestů má žalobce již celkem čtyři záznamy o odsouzení, kdy k poslednímu odsouzení došlo dne 10. 5. 2023. Konkrétně byl odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9, sp. zn. 3 T 57/2023, pro spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), k trestu obecně prospěšných prací 150 hodin a peněžitému trestu ve výši 50 000 Kč. Uvedený trestní příkaz nabyl právní moci dne 17. 6. 2023.

9. Žalobce opakovaně spáchal úmyslnou trestnou činnost a při jejím páchání si musel být vědom toho, že důsledky tohoto jednání ohrožují nejen realizaci soukromého a rodinného života, ale i jeho pobyt na území ČR.
10. Žalovaný uvedl, že pro posouzení otázky, zda žalobce splňuje podmínku pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, žalovaný vychází ze skutečnosti, že žalobce se opakovaně dopustil protiprávního jednání a následné zahlazení uložených trestů na této skutečnosti nic nemění. Podle výpisu z evidenční karty řidiče vydaného Magistrátem hlavního města Prahy žalobce, kromě trestné činnosti, za kterou byl odsouzený, v dalších třech případech řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu a za tato protiprávní jednání mu byly správními orgány uloženy zákazy řízení motorových vozidel všeho druhu společně s peněžitými tresty v celkové výši 30 000 Kč. V evidenční kartě řidiče má žalobce evidováno celkem sedm zákazů řízení motorových vozidel a v současné době má soudem uložený zákaz řízení motorových vozidel všeho druhu s koncem trestu stanoveným ke dni 30. 1. 2024.
11. K přítomnosti sestry žalobce na území ČR žalovaný uvedl, že v napadeném rozhodnutí vycházel z informací uvedených v Cizineckém informačním systému ke dni vydání rozhodnutí. Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost poukázat na přítomnost své sestry. Žalovaný však zároveň uvádí, že se jedná o dospělou osobu, která má svoji rodinu, a žalobce neprokázal, že by byla na jeho trvalé přítomnosti na území jakýmkoliv způsobem odkázána.
12. K námitce žalobce, že jeho bratr žádá od roku 2015 o udělení povolení k přechodnému pobytu na území ČR, žalovaný uvedl, že bratr žalobce zde pobýval na základě povolení k trvalému pobytu. Poté, co se opakovaně dopustil protiprávního jednání (řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu) a za jejich spáchání byl opakovaně odsouzený pravomocnými rozhodnutími soudů, bylo jeho povolení k trvalému pobytu zrušeno. Bratr žalobce se od roku 2015 snaží získat jiné oprávnění k pobytu, má požádáno o vydání povolení k přechodnému pobytu a do doby rozhodnutí o této žádosti může na území ČR legálně pobývat na základě fikce oprávnění k pobytu.
13. K námitce týkající se dcery žalobce žalovaný uvedl, že tato je dospělou osobou, přičemž na území ČR pobývá její manžel i její matka. Potřebuje-li dcera žalobce finanční pomoc, není odkázána pouze na pomoc svého otce.
14. K opakovanému odsouzení za ohrožení pod vlivem návykové látky se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, podle něhož úpravou tohoto činu jako trestného § 274 trestního zákoníku chrání život a zdraví lidí a majetek, tj. základní společenské hodnoty a s nimi související práva a oprávněné zájmy. Žalobce opakovaně úmyslným jednáním zájem na ochraně uvedených hodnot narušil. Řízení motorových vozidel pod vlivem takového množství alkoholu znamená výrazné riziko způsobení vážné újmy na životě, zdraví nebo majetku. Z pohledu aplikace § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je podstatné především opakování jeho trestné činnosti, a to navíc s narůstající závažností. Uvedené ustanovení postihuje právě opakované narušení veřejného pořádku, které ukazuje na nedostatečnou akceptaci hodnot a pravidel společnosti.
15. K námitce, že je nepřípustné stanovit dobu vycestování z území do 60 dnů, když žalovaný ví o válečném konfliktu probíhajícím na Ukrajině, žalovaný uvádí, že si je vědom, že v zemi původu žalobce je složitá situace a v některých oblastech Ukrajiny probíhají v současné době válečné operace. Stanovená lhůta 60 dnů je však maximální možná doba, kterou zákon o pobytu cizinců u občanů třetích zemí připouští. Uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě podle § 77

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

odst. 3 zákona o pobytu cizinců je obligatorní součástí rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) tohoto zákona a žalovaný nemá možnost úvahy ohledně uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě. S uložení povinnosti vycestovat je podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců spjata udělení výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) zákona o pobytu cizinců opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti. Zrušením povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě za současného potvrzení výroku rušícího povolení k trvalému pobytu by tudíž vznikla situace, kdy by žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, neboť by nedisponoval žádným pobytovým titulem. Žalobce by tak byl bez své viny vystaven riziku správního vyhoštění jako opatření závažnějšího, než je zrušení povolení k trvalému pobytu s uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě.

16. Žalobci uložená povinnost vycestovat ve lhůtě 60 dnů z území ČR není sama o sobě v rozporu se závazkem non-refoulement. Žalobci se touto povinností neukládá navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR. Dostát závazku non-refoulement lze přitom navrácením žalobce do bezpečné třetí země. S takovou možností počítá úprava v § 179 odst. 5 ve spojení s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v případech, kdy by jinak bylo vyloučeno užití důvodů znemožňujících vycestování v důsledku mj. zvláště závažné trestné činnosti cizince (§ 179 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). V posuzované věci má žalobce k dispozici účinné prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit.
17. Ohledně poukazu na hrozbu újmy spočívající v případném ohrožení života či zdraví žalobce na Ukrajině je třeba uvést, že ochrana před takovou újmou hrozící v zemi původu, je občanům Ukrajiny poskytována jinými právními instituty. Pokud by účastník řízení prokázal, že jeho vycestování je z opodstatněných důvodů nemožné, má možnost za zákonem stanovených podmínek požádat o speciální pobytový status, např. vízum za účelem strpění pobytu nebo dočasnou ochranu. Orgány ČR v současné době obecně nečiní žádné kroky k tomu, aby občany Ukrajiny navracely do země původu, ba naopak jsou zřizovány takové pobytové mechanismy, které mají zajistit jejich setrvání a bezpečnost na území ČR, ať je jejich pobytový status jakýkoliv.

IV. Obsah správního spisu

18. Žalovanému bylo dne 28. 12. 2022 Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy postoupen trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. 8. 2022, sp. zn. 4 T 109/2022, dle něhož byl žalobce shledán vinen ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob žalovaný zjistil, že žalobce byl během svého pobytu na území ČR třikrát odsouzen z důvodu spáchání úmyslného trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, a to v roce 2009, v roce 2015 a v roce 2022.
19. Žalovaný oznámením ze dne 27. 1. 2022 zahájil řízení o zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tj. z důvodu, že držitel tohoto povolení opakovaně závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, kterého se dopustil svým protiprávním jednáním.
20. Součástí spisového materiálu je trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29. 9. 2009, sp. zn. 4 T 333/2009, a trestní příkaz Okresního soudu Praha-západ ze dne 19. 3. 2015, č. j. 14 T 33/2015-43. Dále je součástí spisového materiálu výpis z evidenční karty řidiče ze dne 14. 2. 2023, v němž je uvedeno 7 záznamů, z nichž vyplývá, že žalobce řídil pod vlivem návykové látky dne 4. 3. 2005, dne 23. 3. 2009, dne 6. 5. 2010, dne 28. 5. 2010, dne 1. 3. 2015 a dne 30. 7. 2022.
21. Napadeným rozhodnutím byla zrušena platnost povolení žalobce k trvalému pobytu podle § Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců a žalobci byla stanovena lhůta k vycestování z území 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že žalobce byl na území ČR třikrát odsouzený za spáchání úmyslné trestné činnosti, které se dopustil v souvislosti s řízením motorového vozidla, kdy ve všech třech případech řídil motorové vozidlo po předchozím požití alkoholu a v jednom případě způsobil dopravní nehodu. Žalovaný uvedl, že kromě toho z evidenční karty řidiče vyplývá, že žalobce v dalších třech případech řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu. V současné době má žalobce soudem stanovený zákaz řízení motorových vozidel všeho druhu s koncem trestu stanoveným ke dni 30. 1. 2024. Žalovaný shledal závažné narušení veřejného pořádku v charakteru trestné činnosti a počtu spáchaných trestných činů. Závažné narušování veřejného pořádku žalovaný spatřuje zejména v řízení motorového vozidla pod vlivem návykových látek, kdy si žalobce tento stav sám navodil. Řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu, tedy ve stavu vylučujícím řádné a bezpečné ovládání motorového vozidla, je dle žalovaného zcela jednoznačně závažným narušením veřejného pořádku. Žalobce pod vlivem alkoholu způsobil dopravní nehodu, která jen shodou okolností neskončila fatálními následky pro jiné účastníky silničního provozu. Řízení pod vlivem omamných nebo návykových látek je nejtěžší z protiprávních jednání proti zákonu o provozu na pozemních komunikacích. Podle skutečností uvedených v pravomocných rozsudcích soudů se protiprávní jednání žalobce neustále opakuje a předchozí opatření soudu na něho neměla prakticky vůbec žádný vliv. Dle žalovaného lze veřejný pořádek charakterizovat jako stav, kdy nejsou porušovány zákony ČR. K písemnému vyjádření žalobce k podkladům napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalovaný vycházel ze skutečnosti, že se žalobce opakovaně dopustil protiprávního jednání. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 9 As 175/2012-25, dle něhož zahlazení odsouzení nenastoluje fikci, že se čin, skutek nestal, pouze se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

22. Při posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalovaný uvedl, že žalobce je rozvedený. Povolení k trvalému pobytu získal dne 3. 9. 2007 jako občan 3. státu – rezident. Na území ČR žije jeho bývalá manželka, které bylo uděleno povolení k trvalému pobytu, zletilá dcera s povoleným trvalým pobytem a dva bratři, z nichž jeden má povolení k trvalému pobytu a druhý má podanou žádost o udělení povolení k přechodnému pobytu. Žalovaný konstatoval, že se jedná o dospělé osoby, které na žalobci nejsou závislé. Rozhodnutí není nepřiměřené a je zcela na místě s ohledem na odsouzení a nebezpečnost protiprávního jednání, kterého se žalobce opakovaně dopustil. Žalobce pobývá na území ČR téměř 20 let. S ohledem na spáchanou trestnou činnost je vydané rozhodnutí zcela přiměřené i přes déle trvající pobyt na území. Žalobce musel počítat s odebráním pobytového oprávnění, pokud porušuje zákony. Rozhodnutí není nepřiměřené ani z toho důvodu, že zrušením povolení k trvalému pobytu není žalobci zakázán další pobyt v ČR, je mu pouze odebráno nejvyšší pobytové oprávnění. Žalovaný uvedl, že v případě, kdy je cizinci zrušen trvalý pobyt z výše uvedeného důvodu, automaticky to neznamená, že žádosti cizince o povolení k dlouhodobému pobytu nebude vyhověno. Žalobce je recidivista, trestné činnosti se dopouštěl opakovaně, předchozí odsouzení soudů a uložené zákazy činnosti na něho neměly žádný vliv. Žalobce může ihned po vydání výjezdního příkazu požádat o jiný, nižší druh pobytového oprávnění. Nepřiměřenost nezpůsobuje ani skutečnost, že žalobce musí vynaložit finanční prostředky na vycestování, a pak na případný návrat do ČR. V tomto případě je rozhodnutí zcela přiměřené, a to i v případě, že by žalobce musel mimo ČR setrvat do doby svého osvědčení a následného zahlazení Rejstříku trestů. Žalovaný dále zohlednil, že žalobce je držitelem platného živnostenského oprávnění, není však vedený jako jednatel či společník v žádné obchodní firmě a zároveň není majitelem objektu, kde je hlášený k pobytu na území ČR. Rozhodnutí tak není nepřiměřené ani z ekonomického hlediska. Podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců se žalobci udělí výjezdní příkaz k vycestování. V tomto případě žalovaný udělil výjezdní příkaz s platností na 60 dnů od nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

23. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že si je vědom, že v zemi původu žalobce je složitá situace a v některých oblastech Ukrajiny probíhají válečné operace, nicméně většina oblastí Ukrajiny se jeví jako bezpečná, a proto se správní orgán domnívá, že vycestování žalobce není zcela nemožné. Navíc, žalobce pochází z oblasti Západní Ukrajiny, kde momentálně neprobíhají žádné vojenské operace a jeho návrat na území mateřského státu ho nijak neohrožuje na životě. I z těchto důvodů se stanovuje délka lhůty k vycestování na 60 dnů. Pokud by žalobce prokázal, že jeho vycestování do země původu je z opodstatněných důvodů nemožné, má možnost, pokud splní všechny zákonem stanovené podmínky, podat žádost o speciální pobytový status, např. vízum za účelem strpění pobytu na území.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
25. Žalobce nesouhlasil s hodnocením žalovaného, co se týká naplnění podmínky opakovaného závažného narušení veřejného pořádku žalobcem. Žalobce uvádí, že spácháním trestných činů nikoho neohrožil na životě a nezpůsobil nikomu škodu.
26. Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu.
27. Podle čl. 9 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 (o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty) členské státy mohou stanovit, že dlouhodobě pobývajícím rezident nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidenta, pokud ohrožuje veřejný pořádek vzhledem k závažnosti spáchaného protiprávního jednání, avšak toto ohrožení není důvodem k vyhoštění podle článku 12.
28. Výkladem výhrady veřejného pořádku se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Z jeho judikatury plyne, že zákon o pobytu cizinců pracuje s tímto pojmem v řadě ustanovení, a proto ho nelze vykládat vždy stejně. Jeho význam se odvíjí od smyslu, okolností vzniku, původu a účelu konkrétního ustanovení. Výhrada veřejného pořádku se bude někdy vázat na činy spáchané v minulosti a jindy bude souviset s aktuálním chováním cizince (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, body 31-35, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52, body 21-23).
29. V případě § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je třeba individuálně posoudit závažnost protiprávního jednání ve vztahu k veřejnému pořádku, jak ukládá čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020-33, body 19 až 21). Z tohoto článku směrnice také plyne, že při zrušení trvalého pobytu není nutné hodnotit aktuální hrozbu, kterou cizinec představuje pro veřejný pořádek. Ohrožení veřejného pořádku se v tomto případě hodnotí jen ve vazbě na závažnost protiprávního jednání, kterého se cizinec dopustil už dříve (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, bod 21).
30. Nelze říct, že by opakované spáchání více trestných činů bylo vždy opakovaným závažným narušením veřejného pořádku, pro které lze cizinci zrušit trvalý pobyt. I když tomu tak často bude, vždy je nezbytné individuálně posoudit závažnost cizincova protiprávního jednání ve vztahu k veřejnému pořádku, jak ukládá už článek 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES (rozsudky

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 7 As 90/2013-41; a ze dne 23. 7. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020-33, body 19 až 21).

31. Městský soud neshledal pochybení v posouzení žalovaného, zda žalobce opakovaně závažným způsobem narušil veřejný pořádek. Žalovaný v napadeném rozhodnutí hodnotil, že žalobce se opakovaně dopustil stejného trestného činu a ani uložené tresty nevedly k nápravě. Jak uvedl žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, podle něhož trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku chrání život a zdraví lidí a jeho majetek, tj. základní společenské hodnoty a nimi související práva a oprávněné zájmy. Žalovaný správně zohlednil, že žalobce opakovaně úmyslným jednáním zájem na ochraně těchto hodnot narušil. Žalovaný zohlednil, že řízení motorových vozidel pod vlivem takového množství alkoholu znamená výrazné riziko způsobení vážné újmy na životě, zdraví nebo majetku. Městský soud se ztotožňuje s hodnocením žalovaného, dle něhož opakované řízení motorového vozidla žalobcem představuje opakované závažné narušení veřejného pořádku.
32. Skutečnost, že žalobce při řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu nezpůsobil dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek, je sice skutečnost, která ovlivnila výši uloženého trestu, při posouzení, zda žalobce závažným způsobem narušil veřejný pořádek je však zásadní, že žalobce opakovaně ohrozil život, zdraví a majetek na území ČR. Přestože dopravní nehodu při páčání trestného činu způsobil pouze jednou, ve všech případech řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu ohrožoval život, zdraví a majetek ostatních.
33. Soud zároveň poukazuje na výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 235/2022-31, dle něhož: „*K opakovanému odsouzení stěžovatele za obrožení pod vlivem návykové látky Nejvyšší správní soud doplňuje, že úpravou tohoto činu jako trestného § 274 trestního zákoníku chrání život a zdraví lidí a majetek, tj. základní společenské hodnoty a s nimi související práva a oprávněné zájmy. Stěžovatel opakovaně úmyslným jednáním zájem na ochraně uvedených hodnot narušil. Na závažnosti jeho jednání přidává nadměrné množství alkoholu v krvi [u skutku spáchaného dne 16. 1. 2019 šlo o 1,74 g/kg, u skutku spáchaného dne 6. 6. 2021 o 2,06 g/kg]. Řízení motorových vozidel pod vlivem takového množství alkoholu podle žalovaným odkazovaných statistik znamená výrazné riziko způsobení vážné újmy na životě, zdraví nebo majetku.*“
34. Soud na základě údajů v evidenční kartě žalobce, která je součástí správního spisu, shrnuje, že poprvé byl žalobci uložen zákaz řízení motorových vozidel bez podmínky od 11. 5. 2005 do 13. 10. 2005. Žalobci byl řidičský průkaz vrácen dne 13. 10. 2005 a k dalšímu odebrání řidičského průkazu došlo na základě výše uvedeného trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 2 dne 23. 3. 2009, kdy žalobce měl zákaz řídit motorové vozidlo do dne 5. 1. 2010. Po vrácení řidičského průkazu má žalobce další záznam v evidenční kartě řidiče ze dne 6. 5. 2010, tj. teprve po uplynutí čtyř měsíců ode dne vrácení řidičského průkazu, když žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu. Další záznam je v evidenci karty řidiče ze dne 28. 5. 2010, kdy žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu. Další zákaz řízení motorových vozidel byl žalobci uložen Okresním soudem Praha -západ s platností od 8. 4. 2015 do 27. 9. 2016 a žalobci byl řidičský průkaz vrácen 4. 1. 2017. Poslední zákaz řízení motorových vozidel byl žalobci uložen dne 22. 10. 2022 do 30. 1. 2024.
35. Dle evidence karty řidiče a předmětných trestních příkazů bylo u žalobce při řízení motorového vozidla naměřen alkohol v krvi 1,15 g/kg dne 23. 3. 2009, dne 6. 5. 2010 0,19 g/kg, dne 28. 5. 2010 0,30g/kg, dne 1. 3. 2015 1,09 g/kg a dne 30. 7. 2022 2,12 g/kg. Soud tak musí přisvědčit žalovanému i v konstatování, že se závažnost jednání žalobce postupně zvyšuje.
36. Soud neshledal pochybení ani ve vztahu k posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, který zrušení jeho povolení k trvalému pobytu představuje. Žalobce uvedl, že si na území ČR od roku 1994 vytvořil dostatečné společenské a kulturní zázemí a má

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

zde i závazky vyplývající z povinností vůči orgánům sociálního a důchodového zabezpečení a orgánům spravujícím daně a poplatky.

37. Podle rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 10. 2006, Úner proti Nizozemsku (stížnost č. 46410/99, body 54-60), státy při svém rozhodování při posouzení nezbytnosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince zohlední:
- povahu a závažnost trestného činu spáchaného cizincem,
 - délku pobytu v hostitelské zemi,
 - dobu od spáchání trestného činu a chování stěžovatele během ní,
 - státní občanství různých dotčených osob,
 - rodinnou situaci cizince, zejm. dobu trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života páru,
 - otázku, zda manžel cizince při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti cizince,
 - otázku, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk,
 - závažnost obtíží, kterým by manžel cizince čelil v domovské zemi,
 - zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi,
 - pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí; případně mají zohlednit další konkrétní okolnosti, například medicínské aspekty nebo dočasnou či trvalou povahu zákazu vstupu.
38. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný vyhodnotil trestné činy spáchané žalobcem jako závažné z důvodu ohrožení na život a zdraví osob, které toto jednání představuje. Žalovaný zároveň přihlédl ke skutečnosti, že žalobce se protiprávního jednání dopustil dohromady šestkrát, přičemž se dopouštěl stejného jednání vždy s vyšší mírou nebezpečnosti. Žalovaný také zohlednil, že žalobce na území ČR pobývá od roku 1994, z toho ode dne 3. 9. 2007 na základě povolení k trvalému pobytu. Žalobce se posledního trestného činu dopustil dne 30. 7. 2022, kdy řídil motorové vozidlo po požití alkoholu a při dechové zkoušce byla prokázána přítomnost alkoholu v krvi 2,13 g/kg. Následně Obvodní soud pro Prahu 9 dne 10. 5. 2023 shledal žalobce vinným ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí. Lze tedy konstatovat, že žalobce se opakovaně dopustil nezákonného jednání, přičemž nelze shledat, že by se následkem předchozích odsouzení a trestů jeho chování změnilo. Uvádí-li žalobce v žalobě, že po uplynutí zkušební doby bude možné na žalobce nahlédnout jako na osobu, která se osvědčila, neboť svého jednání jistě litoval, tak spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí je s tímto tvrzením v rozporu.
39. Žalovaný také správně vyhodnotil, že na území ČR žije bývalá manželka žalobce, jeho bratři a zletilá dcera, přičemž ani v jednom z těchto vztahů nebyla prokázána závislost žalobce, případně jeho příbuzných. Žalobce ve své žalobě zároveň namítal, že žalovaný nezohlednil, že na území ČR pobývá jeho sestra. Ani ve vztahu ke zletilé sestře však žalobce neuvedl skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by žalobce byl na sestře závislý, případně, že by sestra žalobce byla závislá na přítomnosti žalobce na území ČR. Bývalá manželka, dcera, bratři i sestra žalobce jsou státními příslušníky Ukrajiny, takže také v případě, že by bylo pro žalobce v budoucnu možné z území ČR vycestovat, mohl by kontakt s příbuznými zachovat. Žalobce měl na území ČR dle svého tvrzení přicestovat v roce 1994, tj. ve věku 20 let. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by žalobce neměl žádné vazby s domovskou zemí. Městský soud neshledal, že by žalovaný pochybil ve svém závěru, že rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

40. K námitkám žalobce, že jsou na něm finančně závislí jeho bratr i dcera, soud uvádí, že žalobce tuto skutečnost žalobce žádným způsobem nedoložil. Předložil pouze prohlášení bratra a dcery, poskytovanou finanční pomoc však jiným důkazem neprokázal. Bratr žalobce je zletilou osobou, přičemž ani z prohlášení bratra nevyplývá, z jakých objektivních důvodů se o sebe není schopen postarat sám. Požádal-li o udělení povolení k přechodnému pobytu v roce 2015 a žalovaný o této žádosti doposud nerozhodl, může se proti případné nečinnosti bránit podáním návrhu na opatření proti nečinnosti. Nemá-li možnost domoci se ochrany před nečinností soudní cestou, může se s žádostí o pomoc obrátit také na veřejného ochránce práv. Samotná skutečnost délky řízení o žádosti bratra žalobce o udělení povolení k pobytu však nepředstavuje důvod pro zachování trvalého pobytu žalobce. Žalobce ani jeho bratr pak nedoložili, z jakého důvodu by měl být závislý přímo na pomoci žalobce, když na území ČR pobývají také další jeho příbuzní.
41. Soud rovněž neshledal, že by byl zásah rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce nepřiměřený z důvodu finanční podpory, kterou dle svého tvrzení poskytuje své dceři. I v tomto ohledu musí soud konstatovat, že dcera žalobce je zletilá, přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by tato nebyla schopna se o sebe z objektivních důvodů postarat. Zároveň ani v tomto případě žalobce nedoložil tvrzenou finanční pomoc jiným způsobem, než prohlášením své dcery.
42. Žalobce dále namítal, že je nepřipustné stanovit dobu vycestování z území do 60 dnů, kdy žalovaný ví o válečném konfliktu probíhajícím na Ukrajině. Žalovaný přitom v řízení o správním vyhoštění vydává závazná stanoviska o tom, že v případě státních příslušníků Ukrajiny existují důvody znemožňující vycestování. V případě vycestování žalobce však žalovaný shledal jeho vycestování na území Ukrajiny možným, neboť pochází z oblasti, kde neprobíhají válečné operace.
43. Dle usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2022, sp. zn. I. ÚS 7/22, „*zrušení povolení k přechodnému pobytu představuje podstatně menší zásah do práv cizinců než v případě jejich vyhoštění, neboť není spojeno se zákazem pobytu na území ČR. Správní orgány i soudy přilehavě poukázaly na to, že například může podat žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění jejího pobytu na území ČR podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že jí ve vycestování brání překážka na její vůli nezávislá.*“
44. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27, „*[r]ozhodnutí o ukončení přechodného pobytu je oproti jiným typům rozhodnutí mírnější povahy s nejmenším zásahem do práv jednotlivých účastníků řízení (srov. s účinky správního vyhoštění dle § 118 zákona o pobytu cizinců nebo povinnosti opustit území dle § 50a téhož zákona). Ukončení přechodného pobytu a stanovení lhůty k vycestování vede k tomu, že cizinci je stanovena určitá doba, po kterou je na daném území ‚tolerován‘ (obdobně působí i samotný výjezdní příkaz). Jakkoliv má vydání výjezdního příkazu vést primárně k přípravě na vycestování cizince z území České republiky, nemůže-li cizinec vycestovat, má právo v době platnosti výjezdního příkazu požádat o povolení k přechodnému pobytu, mj. o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců (vyjma důvodu podle § 33 odst. 1 písm. c) téhož zákona, k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2013, č. j. 8 As 119/2012-32).*“
45. K tvrzení žalovaného, že se západní oblast Ukrajiny, odkud žalobce pochází, jeví jako bezpečná, soud uvádí, že k tomuto konstatování správní spis neobsahuje žádný podklad. Byť je obecně známou skutečností, že v důsledku vojenské invaze ze strany Ruské federace nyní na Ukrajině probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, nelze již za obecně známou skutečnost považovat úroveň bezpečnosti v jednotlivých oblastech. Soud tedy nemůže přisvědčit konstatování žalovaného, že se většina oblastí Ukrajiny jeví jako bezpečná, a tudíž že žalobce může vycestovat na Ukrajinu, neboť takový závěr nemá oporu ve spisovém materiálu.
46. Podle judikatury správních soudů není povinnost cizince vycestovat z území ČR stanovena v rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (a také v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

nebo prodloužení povolení k pobytu) sama o sobě v rozporu se závazkem non-refoulement, neboť cizinci neukládá povinnost navrátit se do země původu, nýbrž „jen“ vycestovat z území ČR (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, bod 34). Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 3 Azs 235/2022-27 zároveň konstatoval, že uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je obligatorní součástí rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) tohoto zákona. Ustanovení § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nedává žalovanému správnímu orgánu možnost úvahy ohledně uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2016, č. j. 3 Azs 34/2016-39). Uložení povinnosti vycestovat je podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců spjato s udělením výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti. Nejvyšší správní soud konstatoval, že by zrušením výroku o povinnosti vycestovat cizinec nedisponoval žádným pobytovým titulem, což by vedlo k riziku správního vyhoštění. Shledal tedy, že je zachování tohoto výroku ve prospěch cizince.

47. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46 (publ. pod č. 3528/2017 Sb. Nejvyššího správního soudu), mezinárodněprávní zásada non-refoulement obsažená v čl. 2 a 3 Úmluvy „stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v obrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma brožila“. Soud tak má za to, že porušení závazku non-refoulement hrozí nejen v případě, kdy má být cizinec vyhoštěn do země původu, ale také v případě, kdy je v důsledku jiných okolností donucen vycestovat do země, kde by žalobci hrozila újma podle čl. 2 a 3 Úmluvy. Jak upozornil Nejvyšší správní soud v bodě 37 rozsudku č. j. 3 Azs 235/2022-27, stěžovatel má možnost ve lhůtě stanovené k vycestování iniciovat řízení, v němž bude zohledňována nemožnost jeho vycestování. V bodě 38 téhož rozsudku Nejvyšší správní soud poukazuje na možnost žádat o udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a možnost žádat o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců.
48. Žalobce namítal, že je informace o možnosti podání žádosti o jiný pobytový titul z území Ukrajiny zavádějící, neboť předpokladem kladného vyřízení takové žádosti je bezúhonnost, a je tedy zjevné, že je nesmyslné takovou žádost podávat, neboť jí nebude ze strany žalovaného vyhověno. Soud souhlasí s žalobcem, že podmínkou pro získání téměř všech oprávnění k pobytu je bezúhonnost cizince. Právě s ohledem na předchozí nezákonné jednání žalobce bylo zrušeno jeho povolení k trvalému pobytu. Je tedy pochopitelné, že skutečnost předchozího opakovaného závažného ohrožení veřejného pořádku bude alespoň dočasně překážkou pro získání většiny oprávnění k pobytu.
49. V případě žalobce, jak bylo uvedeno výše, je namísto zvažovat, zda s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt na Ukrajině neexistují důvody pro udělení jiného oprávnění k pobytu právě z důvodu nemožnosti vycestovat na Ukrajinu. Žalobce může požádat o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu nebo o udělení mezinárodní ochrany. Přestože dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo neudělí dlouhodobé vízum cizinci, jestliže nesplňuje podmínku trestní záchovalosti, k neudělení víza dojde pouze za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince. Soud má za to, že s ohledem na tuto formulaci ministerstvu vnitra nic nebrání v tom, aby při udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu žalobci zohlednil také probíhající ozbrojený konflikt na území Ukrajiny. Soudu v nyní posuzované věci nepřísluší hodnotit, zda by bylo nepřiměřené žalobci neudělit dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území. Pro účely posouzení předmětné žaloby považuje soud za dostatečnou skutečnost, že má-li žalobce za to, že z území ČR nemůže

vycestovat z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu, má možnost požádat o udělení mezinárodní ochrany v ČR, přičemž bude-li shledáno, že žalobci vycestováním hrozí vážná újma, trestní zachovalost nebude představovat překážku pro udělení této ochrany.

50. K námitce, že žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 3 a § 3 správního řádu, soud konstatuje, že ji nelze považovat za řádný samostatný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Ličení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‘obvyklých’ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobkyně odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58).* Těmto požadavkům obecný odkaz na ustanovení správního řádu, který není nad rámec výše uvedených žalobních bodů podepřen konkrétními skutečnostmi či právní argumentací, nedostojí (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č.j. 10 Azs 65/2017-72). Soud se proto těmito námitkami samostatně nezabýval.
51. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.

Praha 2. října 2023

JUDr. Lenka Loudová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J.S.